

บทความวิจัย

ผลของโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม

Effectiveness of Learning Program for Improving Sexual Communication Skills among Parents and Their Adolescent Children on Premarital Sexual and Unwanted Pregnancy Prevention

Received: Sep 27, 2018
Revised: Oct 16, 2018
Accepted: Nov 19, 2018

ปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์ ปร.ด. (Pramote Wongsawat, Ph.D.)¹
ปิ่นททัย ศุภเมธาพร พย.ด. (Pinhatai Supametaporn, D.N.S.)²
ปัญญากรินทร์ หอยรัตน์ ส.ม. (Pankarin Hoyrat, M.P.H.)³

บทคัดย่อ

ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ไม่พร้อมยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ การวิจัยแบบกึ่งทดลอง ชนิดสองกลุ่ม วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองเพศหญิงที่มีบุตรหลานวัยรุ่นเพศหญิงซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตำบลลานดอกไม้ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเลือกมาแบบจำเพาะเจาะจงจำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 45 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นที่พัฒนาขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการตามปกติ เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาและความเที่ยงตามเกณฑ์มาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ความถี่ ร้อยละ Wilcoxon Signed Rang test และ Mann-Whitney u test

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการจัดโปรแกรม ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นไม่แตกต่างกัน แต่ภายหลังการจัดโปรแกรมพบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น สูงกว่าก่อนการจัดโปรแกรมและสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .05$) จากผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นว่าโปรแกรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถสร้างทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นได้ จึงควรนำไปประยุกต์ใช้ในผู้ปกครองกลุ่มอื่นๆ ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายยิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ : โปรแกรมการเรียนรู้, การสื่อสารเรื่องเพศศึกษา, การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์, การตั้งครรภ์ไม่พร้อม

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ Email: moteww@gmail.com

²อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ Email: pinhatai@hotmail.com

³พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชลประทาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Email: wikornmatid@gmail.com

^{1,2}Naresuan University, Phitsanulok, Thailand, ³Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.

Abstract

Premarital sex and unwanted pregnancy was a major public health problem in Thailand. This study aimed to assess sexual communication skills between parents and their adolescent children. Sample were female parents living in Meung District, Khampangpeth Province. A purposive sampling technique was used to select the participants to the study. They were divided into two groups: an experimental group and a control group of 45 people per arm. The participants in the experimental group and the control group were recruited from two different villages. The study was conducted in the Landokmai Sub-district, Meung District, Khampangpeth Province, Thailand. Research instruments included the intervention (a program on developing the premarital sex and unwanted pregnancy prevention, and the questionnaire. Frequencies, percentages, mean, and standard deviations were used to analyze data. Also, the Mann-Whitney U test, and Wilcoxon signed rank test were used to make comparisons.

Results showed that at baseline, there were no significant difference in knowledge of sexual education, attitude of sexual communication, perceived self-efficacy of sexual communication, perceived outcomes of sexual communication, and sexual communication skills between the intervention and control groups. After intervention, the intervention group improved five aspects from the baseline and were significantly higher than the control group ($p < .05$). These results indicate that the program would be applied to change the sexual communication skills among female parents and their adolescent children for premarital sex and unwanted pregnancy prevention in other target groups.

Keywords: learning program, sexual communication, premarital sexual prevention, unwanted pregnancy.

บทนำ

ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ทั่วโลกให้ความสำคัญเนื่องจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไม่เพียงแต่เป็นปัญหาด้านสุขภาพ แต่ยังเป็นปัญหาด้านประชากรที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ¹ จากการรายงานขององค์การอนามัยโลก กล่าวว่า ประมาณ 16 ล้านคนในวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปี และ 2.5 ล้านคนในวัยรุ่นหญิงที่อายุต่ำกว่า 16 ปี มีการตั้งครรภ์คลอดในแต่ละปีในประเทศกำลังพัฒนา² ซึ่งในประเด็นความตั้งใจที่จะตั้งครรภ์หรือไม่นั้นจากผลการสำรวจ 80 ประเทศทั่วโลกในปี พ.ศ. 2551 พบว่ามีวัยรุ่นตั้งครรภ์วัยรุ่น 208 ล้านคน ประมาณร้อยละ 41 เป็นการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแบบไม่ตั้งใจ (unintended teenage pregnancy) ถึงแม้ในภาพรวมจะพบว่าอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแบบไม่ตั้งใจลดลงทั้งในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วและกลุ่ม

ประเทศกำลังพัฒนา³ แต่หากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นความพลาดพลั้งหรือเป็นการตั้งครรภ์แบบไม่ตั้งใจก็มักจะหาทางออกด้วยการทำแท้งผิดกฎหมาย หรือหากดำรงครรภ์ต่อไปมารดาวัยรุ่นอาจต้องออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากเกิดภาวะบีบคั้นทางสังคมและอาจจะเป็นมารดาที่ต้องเลี้ยงลูกตามลำพังเนื่องจากฝ่ายชายปฏิเสธการรับผิดชอบ^{4,5}

สถานการณ์การตั้งครรภ์คลอดในวัยรุ่นในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ในปี 2553-2556 พบว่าจังหวัดกำแพงเพชร มีอัตราการตั้งครรภ์คลอดในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี เท่ากับ 52.3, 57.9, 56.6, และ 54.7 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน ตามลำดับ ซึ่งเกินเกณฑ์เป้าหมายของกรมอนามัยที่กำหนดว่าไม่ควรเกิน 50 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน⁶ ฉะนั้นการป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น จึงต้องดำเนินการ

โดยเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งจากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ทักษะการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความรู้ ความเข้าใจและการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น⁷ งานวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นที่ผ่านมามีความแตกต่างหลากหลายตามบริบทของแต่ละพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรรภ์ไม่พร้อม เพื่อเป็นทางเลือกในกานำไปใช้ได้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดกำแพงเพชร อันจะเป็นหนทางหนึ่งในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้⁸ ร่วมกับทฤษฎีความสามารถแห่งตน⁹ และแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ¹⁰ มาเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้สำหรับกรวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา

กับบุตรหลานวัยรุ่นของผู้ปกครอง ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดโปรแกรม

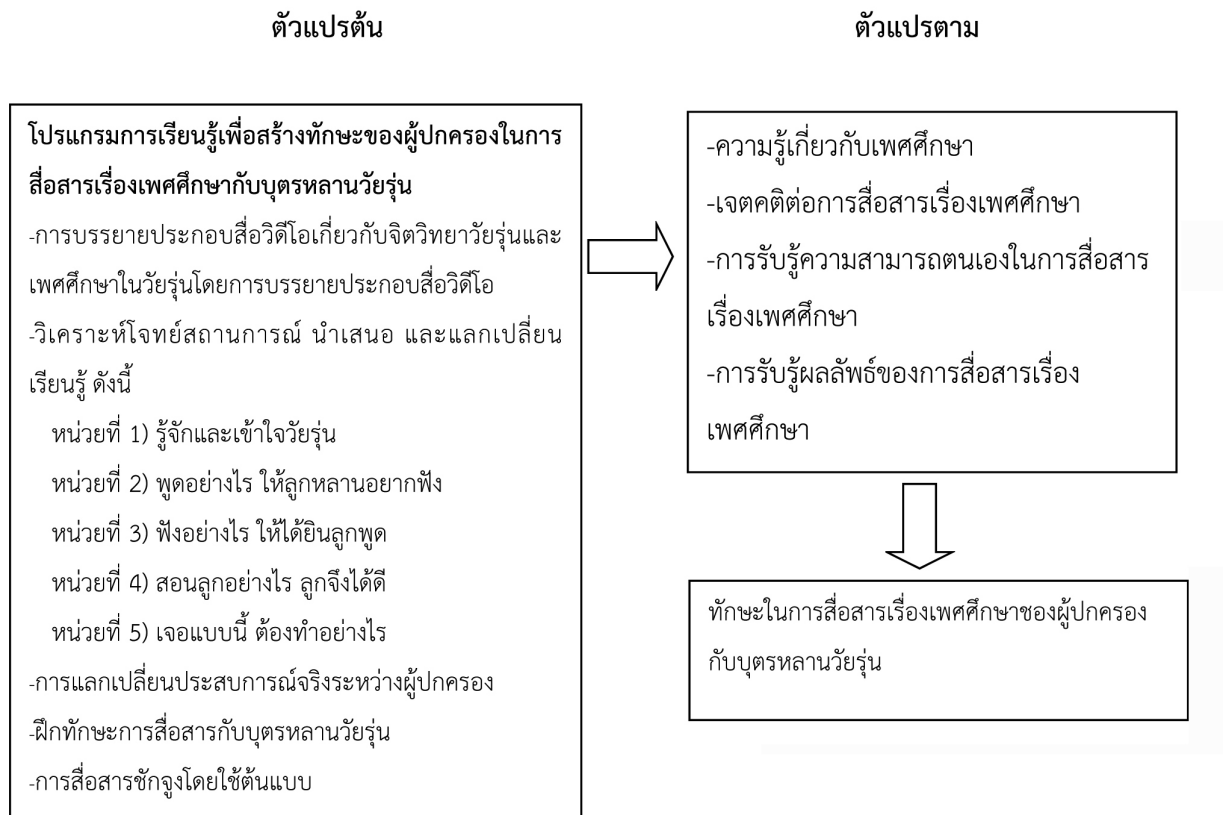
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นของผู้ปกครอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ภายหลังจากจัดโปรแกรม

สมมติฐานการวิจัย

1. ภายหลังจากจัดโปรแกรม ผู้ปกครองกลุ่มทดลอง จะมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น สูงกว่าก่อนการจัดโปรแกรม

2. ภายหลังจากจัดโปรแกรม ผู้ปกครองกลุ่มทดลอง จะมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น สูงกว่ากลุ่มควบคุม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) ชนิดสองกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง (The two groups, pre-test, post-test design) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการ จัดโปรแกรม และหลังสิ้นสุดการจัดโปรแกรม 3 เดือน ประชากร คือ ผู้ปกครองเพศหญิงที่มีบุตรหลานวัยรุ่นเพศหญิงซึ่งกำลัง ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตำบลลานดอกไม้ อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร คำนวณขนาดตัวอย่าง ด้วยสูตรการทดสอบสมมติฐานค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม¹¹ ได้ขนาดตัวอย่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 45 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีคุณลักษณะทางส่วนบุคคล คล้ายคลึงกัน เกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นผู้ปกครองเพศหญิงที่ อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันกับบุตรหลานวัยรุ่นเพศหญิงซึ่ง

กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมีความ สนใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ครบถ้วนตามกิจกรรม ของโครงการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 1) โปรแกรมการเรียนรู้เพื่อสร้าง ทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลาน วัยรุ่น เพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการ ตั้งครรภ์ไม่พร้อมซึ่งประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ ร่วมกับทฤษฎี ความสามารถแห่งตนและแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยที่ 1) รู้จักและเข้าใจวัยรุ่น หน่วยที่ 2) พูดอย่างไรให้ลูกหลานอยาก ฟัง หน่วยที่ 3) ฟังอย่างไร ให้ได้ยินลูกพูด หน่วยที่ 4) สอนลูก อย่่างไร ลูกจึงได้ดี และหน่วยที่ 5) เจอแบบนี้ ต้องทำอะไร

ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย การบรรยาย ประกอบสื่อวิดีโอเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่นและเพศศึกษาในวัยรุ่น การประชุมกลุ่มวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางแก้ไข การนำเสนอผลการประชุมกลุ่ม การอภิปราย ฝึกทักษะในการสื่อสารจากโจทย์สถานการณ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการสื่อสารชักจูง โดยใช้ตัวแบบผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรหลานวัยรุ่น ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมใช้เวลา 3 วัน และ

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 8 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบปิดและปลายเปิด
- 2) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา จำนวน 15 ข้อ เป็นข้อคำถามให้เลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก หากตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน
- 3) แบบวัดเจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา จำนวน 12 ข้อ แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา จำนวน 21 ข้อ แบบสอบถามการรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น จำนวน 21 ข้อ และแบบสอบถามทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น จำนวน 21 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 สำหรับข้อคำถามเชิงบวก และให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 สำหรับข้อคำถามเชิงลบ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective-item Congruence; IOC) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1 และทำการตรวจสอบความเที่ยง (reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และหาค่าความเที่ยงด้วยการวิเคราะห์ความสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาช (Chronbach's Alpha Coefficients) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น และทักษะ

ในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น เท่ากับ 0.71, 0.74, 0.94, 0.93 และ 0.94 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน¹²

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการอนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร หมายเลขโครงการ 494/59

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำเรื่องขอพิจารณาเก็บข้อมูลการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และทำหนังสือถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูล
 2. ผู้วิจัยอธิบายให้ผู้ช่วยวิจัยได้รับทราบถึงลักษณะงานวิจัย ลักษณะโปรแกรมการเรียนรู้ออกแบบสร้างทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลาน อธิบายขั้นตอน วิธีการทำกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และการเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดการวิจัย
 3. คณะผู้วิจัยประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยเพื่อหา กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์และมีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ
 4. เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนแล้ว คณะผู้วิจัยทำการอธิบายความเป็นมาของปัญหา ชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างได้รับทราบ พร้อมลงลายมือชื่อยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย
 5. ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่าง อธิบายกระบวนการวิจัย ขั้นตอนการทำกิจกรรมตามโปรแกรมให้กลุ่มตัวอย่างได้รับทราบ พร้อมสอบถามและตอบข้อสงสัย หากกลุ่มตัวอย่างมีคำถาม
 6. ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามข้อมูลต่อไปนี้
- 1) ข้อมูลส่วนคุณลักษณะทางประชากรและสังคม
 - 2) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา และ
 - 3) แบบวัดเจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามการรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลาน และแบบสอบถามทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองกับบุตรหลานวัยรุ่น ก่อนเข้ารับโปรแกรม (Pre-test) ทั้งกลุ่ม

ทดลองและกลุ่มควบคุมโดยเป็นผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ในตำบลลานดอกไม้ อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มๆ ละ 45 คน

7. จัดโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น เพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ หน่วยที่ 1) รู้จักและเข้าใจวัยรุ่น หน่วยที่ 2) พูดอย่างไร ให้ลูกหลานอยากฟัง หน่วยที่ 3) ฟังอย่างไร ให้ได้ยินลูกพูด หน่วยที่ 4) สอนลูกอย่างไร ลูกจึงได้ดี หน่วยที่ 5) เจอแบบนี้ ต้องทำอย่างไร

โดยกิจกรรมการเรียนรู้การบรรยายประกอบสื่อวิดีโอเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่นและเพศศึกษาในวัยรุ่น การประชุมกลุ่มวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ วิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไข การนำเสนอผลงานกลุ่ม การฝึกทักษะการสื่อสารจากโจทย์สถานการณ์ การอภิปราย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการสื่อสารชักจูงโดยใช้ตัวแบบผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรหลานวัยรุ่น และวัดผลหลังการจัดโปรแกรม 3 เดือน

8. ในกลุ่มควบคุม ดำเนินการตามระบบการให้บริการงานอนามัยการเจริญพันธุ์ของหน่วยบริการสุขภาพตามปกติ

9. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังสิ้นสุดการจัดโปรแกรม 3 เดือน โดยใช้แบบเครื่องมือชุดเดียวกันกับการเก็บข้อมูลก่อนการจัดโปรแกรม ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

11. ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล

12. ภายหลังจากทำโครงการวิจัยเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้จัดโปรแกรมการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ และ ร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์

ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนการจัดโปรแกรมและหลังการจัดโปรแกรมด้วยสถิติ Mann-Whitney u test

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลาน และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น ภายใต้วงทดลองและภายในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการจัดโปรแกรมด้วยสถิติ Wilcoxon signed rang test

4. กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $<.05$ เป็นเกณฑ์ในการยอมรับสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 37.8 และ 42.3 ตามลำดับ รองลงมาคือช่วงอายุ 30-39 ปี ร้อยละ 35.6 และ 31.1 ตามลำดับ โดยสถานภาพสมรสของผู้ปกครองอยู่ในสถานะคู่มากที่สุดร้อยละ 80.0 และ 75.6 รองลงมาสถานะหม้าย/หย่า/แยก ร้อยละ 17.8 และร้อยละ 20.0 ตามลำดับ ผู้ปกครองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจบชั้นประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.2 และ 66.7 รองลงมาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 20.0 และ 17.8 ตามลำดับ โดยมีอาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 42.2 เท่ากันทั้งสองกลุ่ม รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร ร้อยละ 40.0 และ 37.8 ตามลำดับ และมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 46.8 และ 40.0 ตามลำดับรองลงมารายได้ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 44.4 และ 51.2 ตามลำดับ โดยทั้งผู้ปกครองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นมารดา ร้อยละ 73.3 และ 80.0 รองลงมาเป็นย่า/ยาย ร้อยละ 20.0 และ 13.3 ตามลำดับ อีสระกับบุตรหลาน ร้อยละ 15.6 และ 17.8 ตามลำดับ ซึ่งจากการทดสอบพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคุณลักษณะส่วนบุคคลไม่แตกต่างกันทางสถิติ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ร้อยละ(จำนวน) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคล	ร้อยละ (จำนวน)		Chi-square	DF	p-value
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม			
อายุของผู้ปกครอง (ปี)					
น้อยกว่า 30	2.2 (1)	4.4 (2)	0.982	4.	884
30 - 39	5.6 (16)	31.1 (14)			
40 -49	37.8 (17)	42.3 (19)			
50 – 59	13.3 (6)	11.1 (5)			
60 ปีขึ้นไป	11.1 (5)	11.1 (5)			
สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง					
โสด	2.2 (1)	4.4 (2)	1.242	2.	676
คู่	80.0 (36)	75.6 (34)			
หม้าย/หย่า/แยก	17.8 (8)	20.0 (9)			
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง					
ประถมศึกษา	62.2 (28)	66.7 (30)	1.010	2.	744
มัธยมศึกษาตอนต้น	20.0 (9)	17.8 (8)			
มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป	17.8 (8)	15.5 (7)			
อาชีพของผู้ปกครอง					
เกษตรกรกรรม	40.0 (18)	37.8 (17)	0.798	2.	812
รับจ้าง	42.2 (19)	42.2 (19)			
อื่น ๆ (ค้าขาย แม่บ้าน)	17.8 (8)	20.0 (9)			
รายได้ต่อเดือน (บาท)					
ไม่เกิน 5,000	46.8 (21)	40.0 (18)	1.68	3.	461
5,001 -10,000	44.4 (20)	51.2 (23)			
10,001 – 15,000	4.4 (2)	4.4 (2)			
15,000 บาทขึ้นไป	24.4 (2)	4.4 (2)			
ความสัมพันธ์กับบุตรหลาน					
มารดา	73.3 (33)	80.0 (36)	1.88	2.	368
ย่า/ยาย	20.0 (9)	13.3 (6)			
ป้า/น้า/อา	6.7 (3)	6.7 (3)			

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ในผลของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาและทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดโปรแกรม

กลุ่มทดลอง	n	Sum of Rank	z	p-value
ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	18	171	3.745	.001
ตำแหน่งที่เป็นบวก	0	0		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	27			
เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	17	170	3.684	.001
ตำแหน่งที่เป็นบวก	1	1		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	27			
การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	21	231	4.070	.001
ตำแหน่งที่เป็นบวก	0	0		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	24			
การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	12	78	3.086	.01
ตำแหน่งที่เป็นบวก	0	0		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	33			
ทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	16	136	3.561	.001
ตำแหน่งที่เป็นบวก	0	0		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	29			

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น ภายในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังเข้ารับโปรแกรม

กลุ่มทดลอง	n	Sum of Rank	z	p-value
ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	7	41.50	1.513	.130
ตำแหน่งที่เป็นบวก	3	13.50		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	35			
เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	11	102.50	1.301	.193
ตำแหน่งที่เป็นบวก	6	50.50		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	28			
การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	10	64.50	1.372	.170
ตำแหน่งที่เป็นบวก	3	26.50		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	32			
การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	5	27.00	0.577	.564
ตำแหน่งที่เป็นบวก	4	18.00		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	36			
ทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น (ก่อน-หลัง)				
ตำแหน่งที่เป็นลบ	11	122.50	0.683	.495
ตำแหน่งที่เป็นบวก	9	87.50		
ตำแหน่งที่เท่ากัน	25			

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาและทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการจัดโปรแกรม

ตัวแปร	กลุ่ม	กลุ่ม	z	p-value
	ทดลอง (n=45)	ควบคุม (n=45)		
	Mean rank	Mean rank		
ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา	54.22	36.78	3.216	.001
เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา	51.30	39.70	2.116	.05
การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา	55.36	35.64	3.582	.001
การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา	50.92	40.08	1.980	.05
ทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น	51.77	39.23	2.278	.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ก่อนการจัดโปรแกรม ผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น ไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่ภายหลังจากจัดโปรแกรม ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา การรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น สูงกว่าก่อนการจัดโปรแกรมและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยดังกล่าว สามารถอธิบายได้ว่า โปรแกรมการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ดังนี้ 1) รู้จักและเข้าใจวัยรุ่น 2) พูดอย่างไรให้ลูกหลานอยากฟัง 3) ฟังอย่างไรให้ได้ยินลูกพูด 4) สอนอย่างไร ให้ลูกได้ดี และ 5) เจอแบบนี้ ต้องทำอย่างไร โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย การบรรยาย ประกอบสื่อวิดีโอเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่นและเพศศึกษาในวัยรุ่น ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าการประชุมกลุ่มวิเคราะห์จิตวิทยาการณ

วิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไข การนำเสนอผลงานกลุ่ม การอภิปราย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ระหว่างผู้ปกครอง และการสื่อสารชักจูงโดยใช้ตัวแบบ ผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรหลานวัยรุ่น ทำให้ผู้ปกครองกลุ่มทดลองเกิดความรู้ เจตคติที่ดีเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น การได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปกครองด้วยกันและผู้ปกครองกับตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรหลานวัยรุ่น ทำให้ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีความมั่นใจในการสื่อสาร เกิดการรับรู้ความสามารถตนเอง และการรับรู้ผลลัพธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น รวมทั้งกิจกรรมการวิเคราะห์ โจทย์สถานการณ์ต่างๆ ทำให้ผู้ปกครองกลุ่มทดลองเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ เกิดทักษะในการแก้ไขปัญหาและทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาที่ดีขึ้น เช่น ทักษะในการพูดคุยสื่อสารกับบุตรหลานวัยรุ่นโดยใช้คำพูดและท่าทีที่เหมาะสม การมีทักษะในการรับฟังเรื่องบุตรหลานวัยรุ่นเล่าให้ฟังอย่างตั้งใจ ทักษะในการกล่าวชื่นชมเมื่อบุตรหลานวัยรุ่นปฏิบัติตัวดี ทักษะในการชวนบุตรหลานวัยรุ่นพูดคุยเกี่ยวกับเพศศึกษา และทักษะในการแสดงความห่วงใยเมื่อบุตรหลานวัยรุ่นกลับบ้านไม่ตรงเวลาแทนการดุด่าว่ากล่าว ฯลฯ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Heednakram, Kasatpibal และ Viseskul¹³ ที่พบว่าหลังได้รับการพัฒนาทักษะการสื่อสาร

เรื่องการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในเด็กวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มทดลองมีคะแนนมาตรฐานการสื่อสารเรื่องการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีกับบุตรวัยรุ่นตอนต้นเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < .001) และสอดคล้องกับการศึกษาของ Yanasan, Powwattana, Nanthamongkolchai และ Auemaneekul¹⁴ ที่พบว่าภายหลังพัฒนาทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศ โดยแกนนำกลุ่มเพื่อนเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์เสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ในเรื่องผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การรับรู้ความสามารถตนเองในการยืนยันความคิดเห็น การปฏิเสธและการต่อรองเพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าก่อนการทดลอง และมีค่ามัธยฐานของความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา เจตคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น การรับรู้ความสามารถตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่น ความคาดหวังในผลของการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของบุตรหลาน และ ทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นของผู้ปกครอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < .05) ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Chairak, Chamroonsawasdi, Kittipichai, Taecha-boonsermasak และ Khajornchaikul¹⁵ ที่พบว่าภายหลังได้รับโปรแกรมพัฒนาทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรชายอายุ 10-12 ปี บิดากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศศึกษาและการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรชายสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < .01)

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นว่าโปรแกรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ ร่วมกับทฤษฎีความสามารถแห่งตนและแนวคิดเรื่องการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นการวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ การฝึกทักษะการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการใช้ตัวแบบผู้ปกครอง สามารถสร้างทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นได้ จึงควรนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับบุตรหลานวัยรุ่นให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายยิ่งขึ้น รวมทั้งการประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

จากการวิจัยครั้งนี้ จึงควรมีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ ร่วมกับทฤษฎีความสามารถแห่งตนและแนวคิดเรื่องการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการสื่อสารกับบุตรหลานวัยรุ่นเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเรื่องอื่นๆ แก่บุตรหลานวัยรุ่น รวมทั้งควรประยุกต์แนวคิดทฤษฎีอื่นๆ มาใช้ในการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองเพื่อสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรหลานวัยรุ่นเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม อันจะเป็นทางเลือกในการนำไปใช้ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของพื้นที่ตามความเหมาะสมต่อไป

References

1. Bureau of Reproductive Health, Department of Health, Ministry of Public Health. Statistics on Adolescent Births, Thailand 2015. Nonthaburi: The agricultural Co-operative federation of Thailand; 2017. (in Thai)
2. World Health Organization. Adolescent pregnancy [Internet]. 2018 [cite 2018 Jun 22]. Available from: <http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/adolescent-pregnancy>
3. Singh S, Sedgh G, Hussain R. Unintended pregnancy: Worldwide levels, trends, and outcomes. *Stud Fam Plann* 2010;41(4):241-50.
4. Khumtorn, L. How to prevent unwanted teenage pregnancy? *Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok* 2014;30(3):97-105. (in Thai)
5. Prasartwanakit A, Songwathana P, Phetcharat B. Sexual beliefs and patterns among Thai adolescents and youths in educational institutions in Songkhla province. *Songkla Med J* 2009;27(5):369-80. (in Thai)
6. Bureau of Reproductive Health, Department of Health, Ministry of Public Health. Statistics on adolescent births, Thailand 2013. Bangkok: The war Veterans Organization of Thailand Officer of Printing Mill; 2014. (in Thai).
7. Wongsawat P, Supametaporn P. Factors affecting prevention of premarital sexual behavior among teenagers. Research Report of faculty of public health, Naresuan University, 2014. (in Thai).
8. Bloom BS. New views of the learner: Implications for instruction and curriculum. *Educational Leadership* 1978;35:563-76.
9. Bandura A. On the functional properties of perceived self-efficacy revisited. *Journal of Management* 2012;38(1):9-44.
10. Prasertsuk, N. Constructive communication for family happiness. *Veridian E-Journal*. 2015;8(2): 737-47. (in Thai).
11. Bernard, R. *Fundamentals of biostatistics* (5th ed.). Duxbery: Thomson learning; 2000.
12. Tavakol M, Dennick R. Making sense of Cronbach's Alpha. *International Journal of Medical Education* 2011;2:53-55. (in Thai).
13. Heednakram U, Kasatpibal N, Viseskul N. Effect of parent communication skill development on communication about HIV prevention between parents and early adolescents. *Nursing Journal* 2015;42:13-24. (in Thai).
14. Yanasan B, Powwattana A, Nanthamongkolchai S, Auemaneekul N. Sexual communication skill development program by peer leader to prevent sexual risk behavior among early female adolescents. *Journal of Public Health Nursing* 2015;29(1):114-31. (in Thai).
15. Chairak P, Chamroonsawasdi K, Kittipichai W, Taechaboonsermasak P, Khajornchaikul, P. Effects of paternal sex education program on sexual communication with 10-12 year old sons in Bangkok Vicinity. *J Public Health* 2014;44(1):17-29. (in Thai).